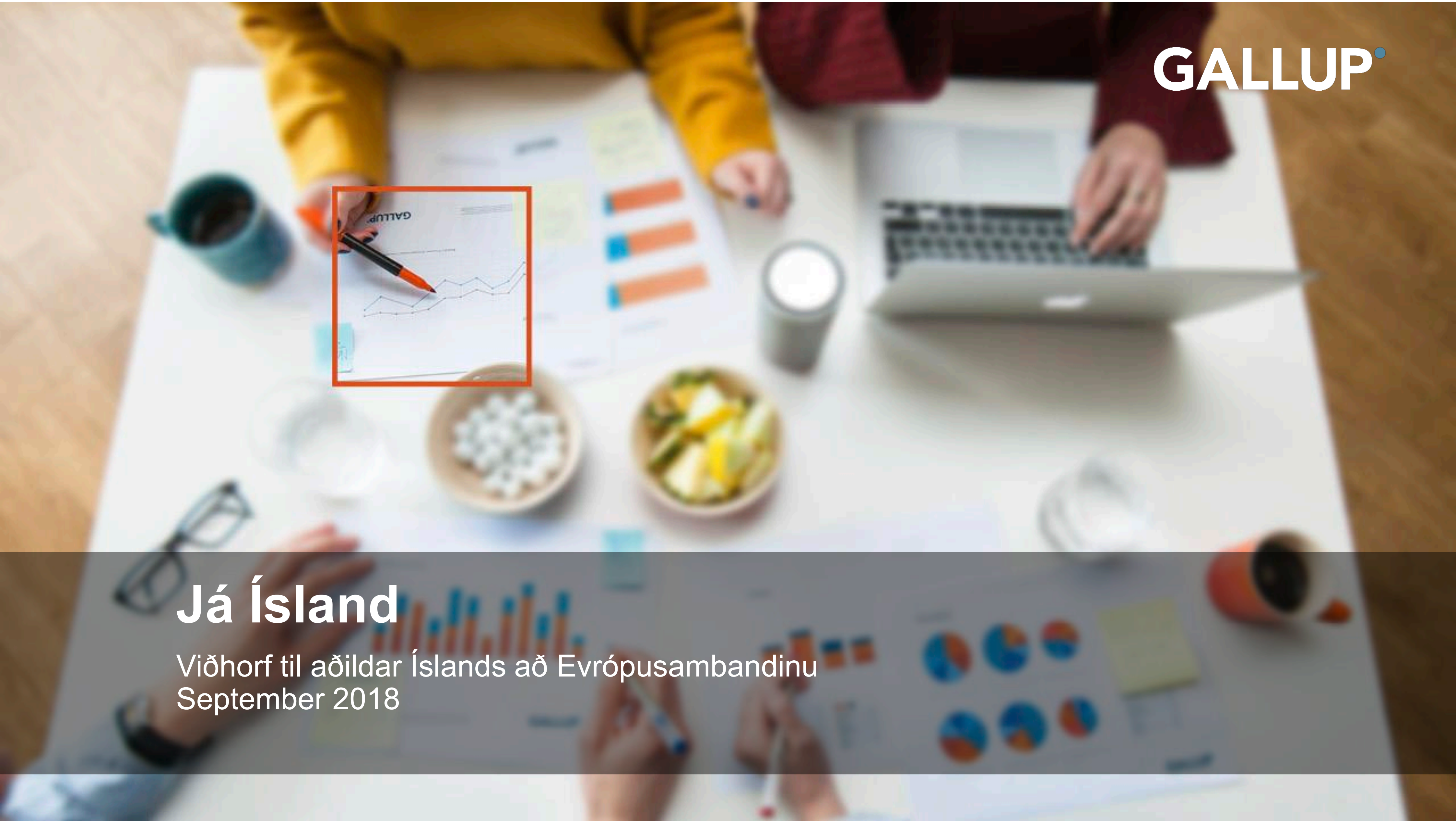

Já Ísland

Viðhorf til aðildar Íslands að Evrópusambandinu
September 2018

GALLUP

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Já Ísland
Markmið	Að fylgjast með viðhorfi almennings til aðildar Íslands að Evrópusambandinu og upptöku Evrunnar
Framkvæmdatími	13. - 25. september 2018
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1409 manns af öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Gallup
Verknúmer	4028953

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1409
Svara ekki	648
Fjöldi svarenda	761
Þátttökuhlutfall	**54,0%**

Reykjavík, 26. september 2018

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Matthías Þorvaldsson
Eva Dröfn Jónsdóttir

Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Gallup. Starfsemi Gallup er með ISO 9001 gæðavottun. Auk þess er Gallup aðili að ESOMAR.
Allur réttur áskilinn: © Gallup.

ESOMAR member

Sp. 1. Ef aðild Íslands að Evrópusambandinu (ESB) yrði borin undir þjóðaratkvæði í dag, hvernig telur þú líklegast að þú myndir greiða atkvæði?

	Fjöldi	%	+/-
Örugglega með aðild (4)	152	23,4	3,3
Sennilega með aðild (3)	125	19,3	3,0
Sennilega á móti aðild (2)	122	18,8	3,0
Örugglega á móti aðild (1)	249	38,5	3,7
Með aðild	277	42,7	3,8
Á móti aðild	371	57,3	3,8
Fjöldi svara	647	100,0	
Tóku afstöðu	647	85,1	
Tóku ekki afstöðu	114	14,9	
Fjöldi svarenda	761	100,0	
Meðaltal (1-4)	2,3		
Vikmörk ±	0,1		

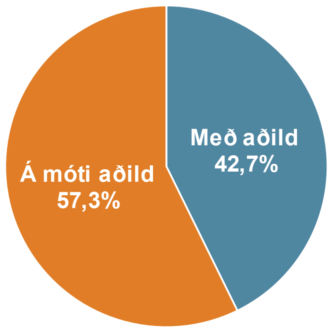

Þróun

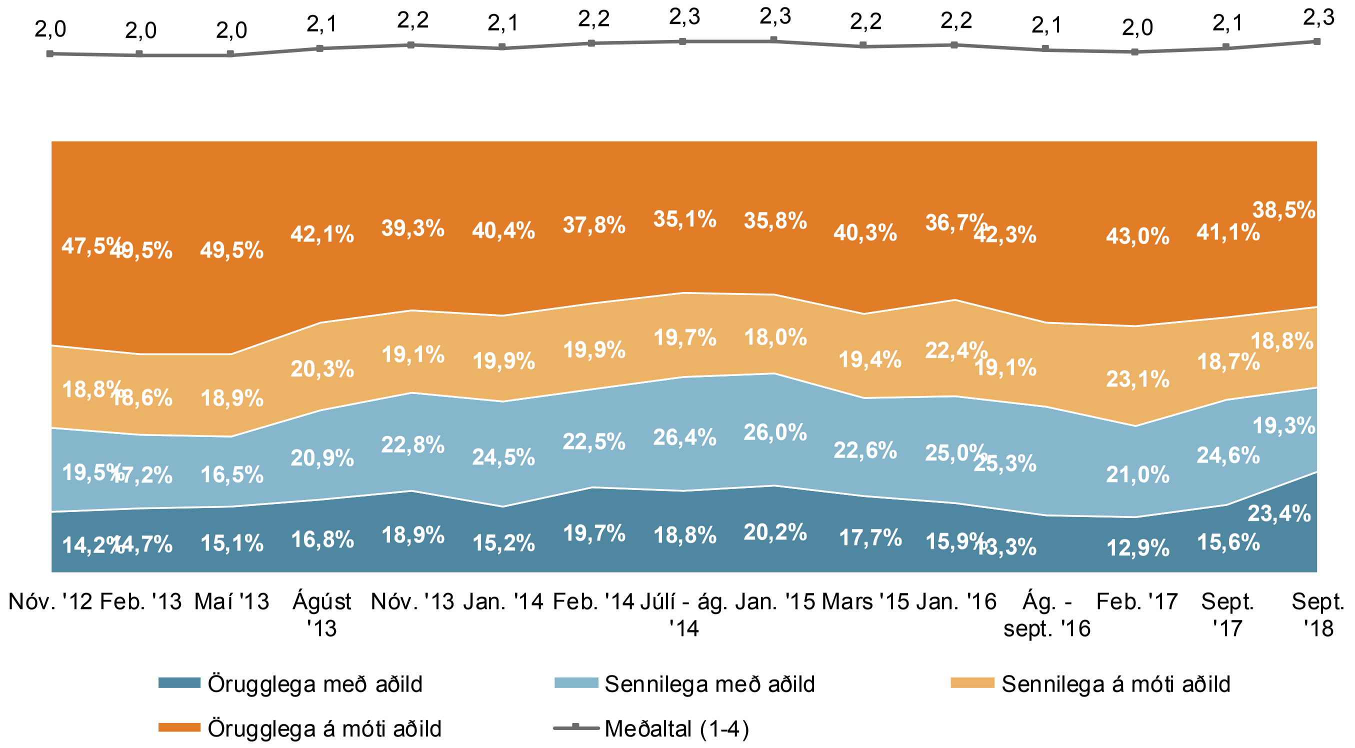

Sp. 1. Ef aðild Íslands að Evrópusambandinu (ESB) yrði borin undir þjóðaratkvæði í dag, hvernig telur þú líklegast að þú myndir greiða atkvæði?

Greiningar	Fjöldi	Örugglega með aðild	Sennilega með aðild	Sennilega á móti aðild	Örugglega á móti aðild	Meðaltal (1-4)	Þróun
Heild	647	23%	19%	19%	38%	2,3	0,1 *
Kyn *							
Karlar	351	28%	18%	17%	37%	2,4	0,2 *
Konur	296	18%	20%	21%	40%	2,2	0,1
Aldur *							
18-24 ára	75	37%	12%	23%	28%	2,6	0,0
25-34 ára	106	28%	16%	25%	31%	2,4	0,2
35-44 ára	104	24%	24%	19%	33%	2,4	0,2
45-54 ára	111	17%	27%	19%	38%	2,2	0,1
55-64 ára	114	24%	19%	11%	47%	2,2	
65 ára eða eldri	137	18%	16%	18%	48%	2,0	
Búseta *							
Reykjavík	239	32%	21%	19%	28%	2,6	0,2
Nágrannasv.félög R.víkur	172	22%	22%	21%	35%	2,3	0,2
Önnur sveitarfélög	237	15%	16%	17%	52%	1,9	0,1
Fjölskyldutekjur *							
Lægri en 400 þúsund	57	36%	23%	13%	27%	2,7	0,7 *
400 til 549 þúsund	63	17%	17%	21%	45%	2,1	0,1
550 til 799 þúsund	104	24%	22%	24%	30%	2,4	0,2
800 til 999 þúsund	77	21%	21%	18%	39%	2,2	0,2
Milljón eða hærri	196	24%	20%	23%	32%	2,4	0,1
Menntun							
Grunnskólapróf	164	16%	25%	18%	41%	2,2	0,2 *
Framhaldsskólapróf	245	26%	13%	21%	39%	2,3	0,1
Háskólapróf	204	24%	23%	19%	34%	2,4	-0,1

*** Marktækur munur á meðaltölum**

Sp. 1. Ef aðild Íslands að Evrópusambandinu (ESB) yrði borin undir þjóðaratkvæði í dag, hvernig telur þú líklegast að þú myndir greiða atkvæði?

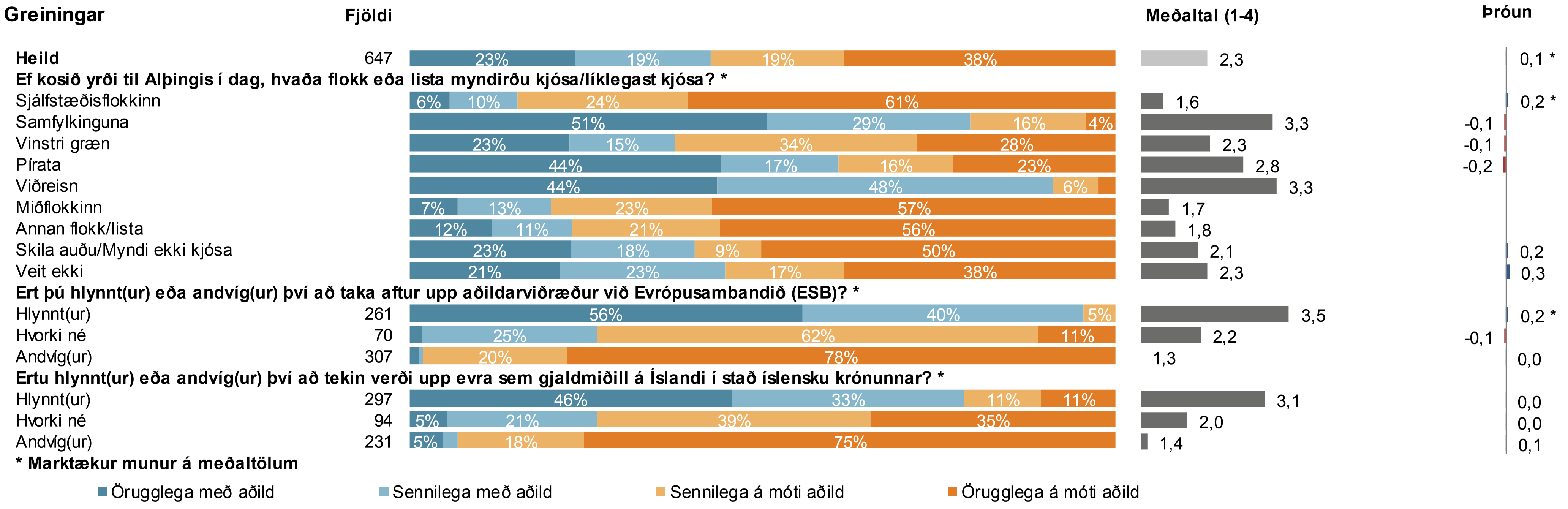

Sp. 2. Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að tekin verði upp evra sem gjaldmiðill á Íslandi í stað íslensku krónunnar?

	Fjöldi	%	+/-
Alfarið hlynnt(ur) (7)	117	16,7	2,8
Mjög hlynnt(ur) (6)	86	12,2	2,4
Frekar hlynnt(ur) (5)	121	17,2	2,8
Hvorki né (4)	122	17,3	2,8
Frekar andvíg(ur) (3)	68	9,6	2,2
Mjög andvíg(ur) (2)	48	6,9	1,9
Alfarið andvíg(ur) (1)	141	20,1	3,0
Hlynnt(ur)	324	46,1	3,7
Hvorki né	122	17,3	2,8
Andvíg(ur)	257	36,6	3,6
Fjöldi svara	704	100,0	
Tóku afstöðu	704	92,5	
Tóku ekki afstöðu	57	7,5	
Fjöldi svarenda	761	100,0	
Meðaltal (1-7)	4,1		
Vikmörk ±	0,2		

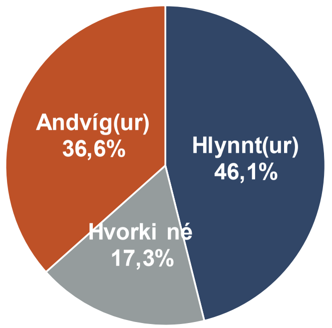

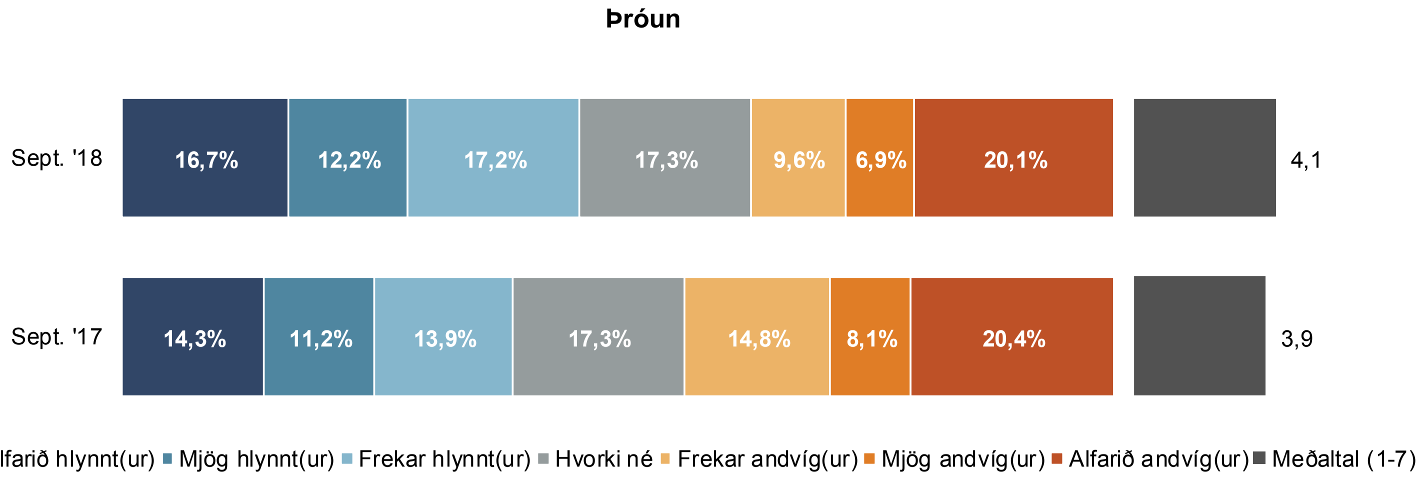

Sp. 2. Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að tekin verði upp evra sem gjaldmiðill á Íslandi í stað íslensku krónunnar?

Greiningar	Fjöldi	Hlynnt(ur)	Hvorki né	Andvíg(ur)	Meðaltal (1-7)	Þróun
Heild	704	46%	17%	37%	4,1	0,2 *
Kyn						
Karlar	369	50%	15%	35%	4,2	0,0
Konur	334	41%	20%	39%	3,9	0,5 *
Aldur						
18-24 ára	87	34%	22%	44%	3,8	-0,6
25-34 ára	121	45%	23%	31%	4,2	0,2
35-44 ára	116	50%	18%	32%	4,3	0,3
45-54 ára	123	52%	16%	32%	4,3	0,4
55-64 ára	114	51%	13%	36%	4,1	
65 ára eða eldri	141	43%	12%	45%	3,8	
Búseta *						
Reykjavík	263	55%	16%	29%	4,5	0,3
Nágrannasv.félög R.víkur	183	49%	20%	31%	4,3	0,4 *
Önnur sveitarfélög	256	35%	17%	48%	3,4	-0,1
Fjölskyldutekjur						
Lægri en 400 þúsund	57	60%	11%	30%	4,6	1,1 *
400 til 549 þúsund	64	36%	17%	47%	3,7	0,2
550 til 799 þúsund	110	45%	24%	32%	4,1	0,1
800 til 999 þúsund	90	49%	12%	39%	4,0	0,3
Milljón eða hærri	210	51%	17%	32%	4,3	0,0
Menntun						
Grunnskólapróf	184	45%	17%	38%	3,9	0,5 *
Framhaldsskólapróf	264	46%	16%	38%	4,1	0,1
Háskólapróf	218	49%	18%	33%	4,2	0,0

*** Marktækur munur á meðaltölum**

Sp. 2. Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að tekin verði upp evra sem gjaldmiðill á Íslandi í stað íslensku krónunnar?

Greiningar	Fjöldi	Hlynnt(ur)	Hvorki né	Andvíg(ur)	Meðaltal (1-7)	Þróun
Heild	704	46%	17%	37%	4,1	0,2 *
Ef kosið yrði til Alþingis í dag, hvaða flokk eða lista myndirðu kjósa/líklegast kjósa? *						
Sjálfstæðisflokkinn		30%	21%	50%	3,3	0,6 *
Samfylkinguna		85%	8%	7%	5,8	0,2
Vinstri græn		37%	21%	42%	3,9	-0,3
Pírata		56%	14%	31%	4,5	-1,2 *
Viðreisn		79%	16%	5%	5,6	
Miðflokkinn		29%	16%	55%	3,1	
Annan flokk/lista		30%	15%	55%	3,3	
Skila auðu/Myndi ekki kjósa		30%	21%	48%	3,6	0,0
Veit ekki		48%	20%	32%	4,1	0,4
Ef aðild Íslands að Evrópusambandinu (ESB) yrði borin undir þjóðaratkvæði í dag, hvernig telur þú líklegast að þú myndir greiða atkvæði? *						
Örugglega með aðild	152	89%	3%	7%	6,1	-0,3
Sennilega með aðild	122	80%	16%	4%	5,3	0,0
Sennilega á móti aðild	111	30%	32%	38%	3,9	0,3 *
Örugglega á móti aðild	238	13%	14%	73%	2,4	0,2
Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka aftur upp aðildarviðræður við Evrópusambandið (ESB)? *						
Hlynnt(ur)	276	87%	9%	4%	5,8	0,1
Hvorki né	106	32%	45%	23%	4,0	0,1
Andvíg(ur)	297	15%	15%	70%	2,6	0,2

*** Marktækur munur á meðaltölum**

Sp. 3. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka aftur upp aðildarviðræður við Evrópusambandið (ESB)?

	Fjöldi	%	+/-
Alfarið hlynnt(ur) (7)	122	17,4	2,8
Mjög hlynnt(ur) (6)	74	10,6	2,3
Frekar hlynnt(ur) (5)	85	12,1	2,4
Hvorki né (4)	108	15,4	2,7
Frekar andvíg(ur) (3)	69	9,9	2,2
Mjög andvíg(ur) (2)	71	10,1	2,2
Alfarið andvíg(ur) (1)	173	24,6	3,2
Hlynnt(ur)	282	40,1	3,6
Hvorki né	108	15,4	2,7
Andvíg(ur)	313	44,5	3,7
Fjöldi svara	703	100,0	
Tóku afstöðu	703	92,4	
Tóku ekki afstöðu	58	7,6	
Fjöldi svarenda	761	100,0	
Meðaltal (1-7)	3,8		
Vikmörk ±	0,2		

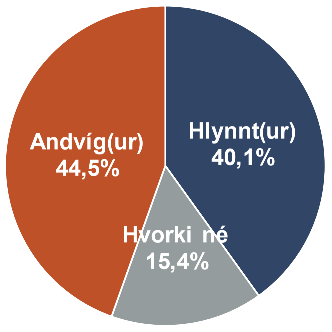

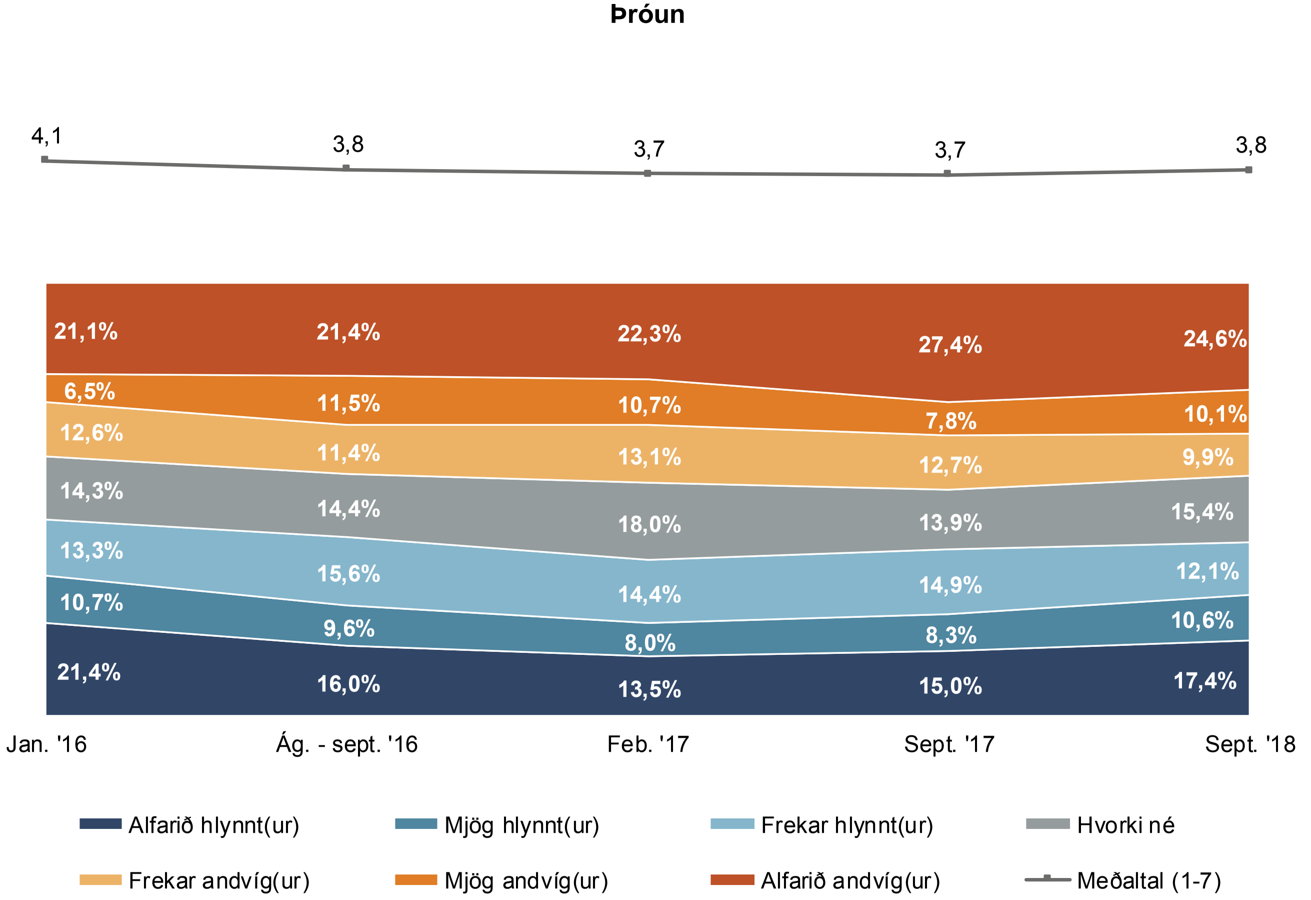

Sp. 3. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka aftur upp aðildarviðræður við Evrópusambandið (ESB)?

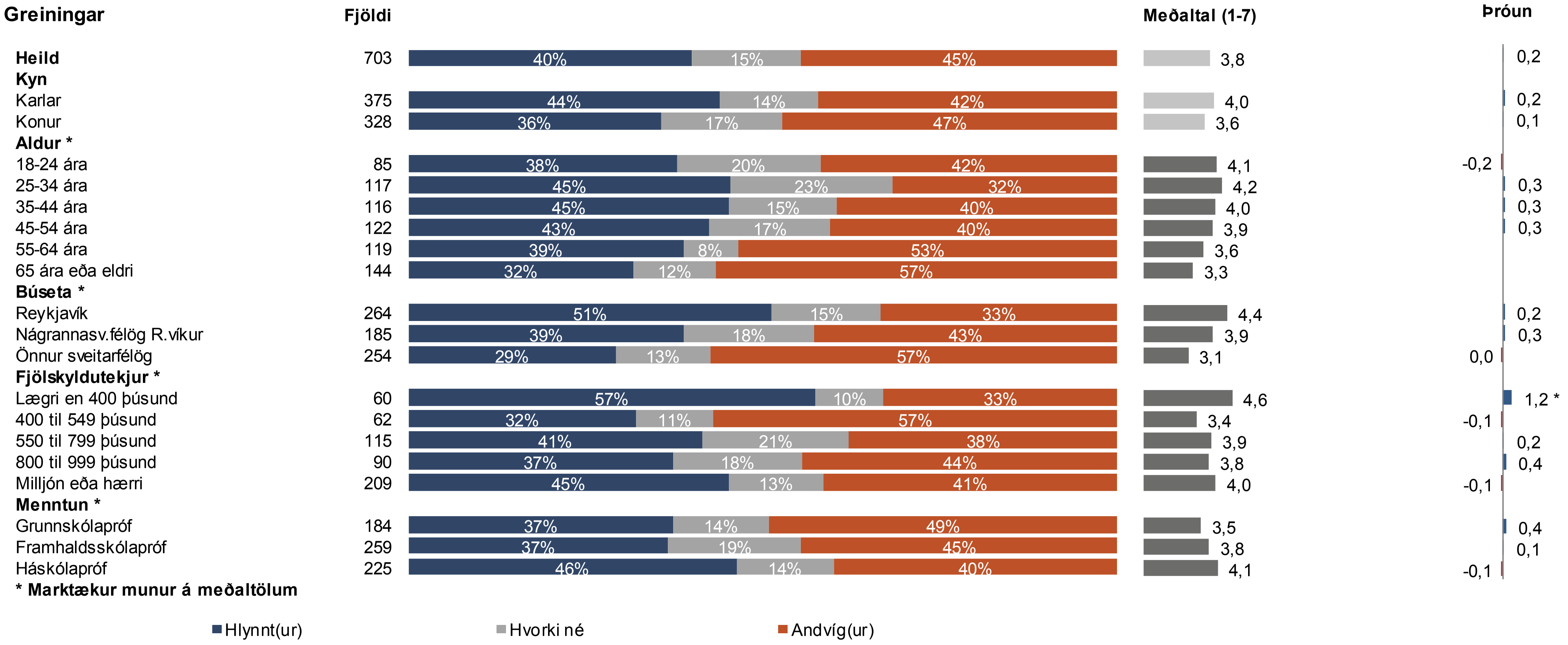

Sp. 3. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka aftur upp aðildarviðræður við Evrópusambandið (ESB)?

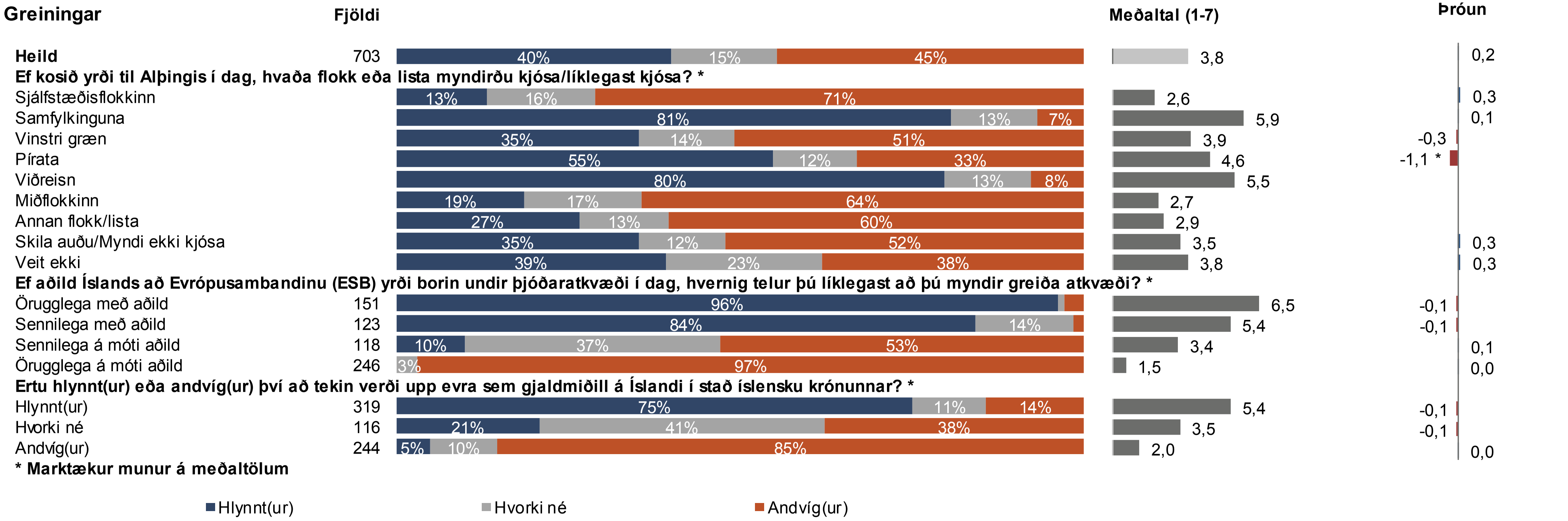

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)	3,9		
Vikmörk ±	0,1		

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og ríflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefninu. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur)(fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggi innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefninu. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefninu en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktekt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 28% karla eru mjög hlynntir málefninu á móti 59% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjörnumerktur, eins og í tilfelli kynja spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegrar marktektar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að konur eru hlynntari málefninu en karlar og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir kyni eigi sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar). Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal kvenna hefur lækkað um 0,2 stig frá síðustu mælingu (er nú 4,0 og var síðast 3,8). Stjörnumerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að konur séu nú að jafnaði síður hlynntar málefninu en þær voru í síðustu mælingu.

Dæmi

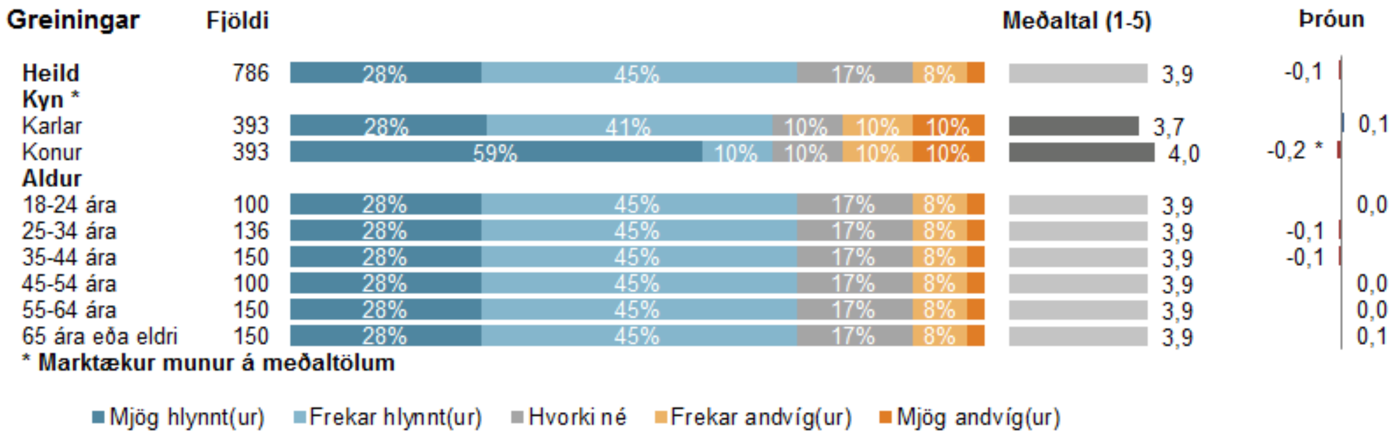

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:	
Karlar	48,6%
Konur	51,4%
Aldur:	
18-24 ára	5,1%
25-34 ára	11,2%
35-44 ára	16,7%
45-54 ára	19,8%
55-64 ára	21,7%
65 ára eða eldri	25,5%
Búseta:	
Höfuðborgarsvæðið	65,3%
Landsbyggðin	34,7%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:	
Karlar	50,3%
Konur	49,7%
Aldur:	
18-24 ára	12,9%
25-34 ára	17,1%
35-44 ára	16,6%
45-54 ára	16,8%
55-64 ára	16,6%
65 ára eða eldri	20,0%
Búseta:	
Höfuðborgarsvæðið	64,0%
Landsbyggðin	36,0%